

Stanovisko SPČR k návrhu tezí regulace v 5. regulačním období

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) vítá včasné zahájení diskuze k nastavení pravidel pro V. regulační období pro odvětví elektroenergetiky a plynárenství, které společně s plánovaným prodloužením stávajícího regulačního období vytvoří vhodné předpoklady pro nastavení stabilního regulačního rámce v energetice v následujících letech.

Společným zájmem členů SP ČR je zachování a rozvíjení takových regulačních opatření, která umožní dlouhodobě udržitelné poskytování bezpečné a spolehlivé dodávky energií za horizont jednoho regulačního období a za konkurenceschopné ceny.

Považujeme proto za klíčové, aby budoucí regulační rámec zajistil energetickým společnostem finanční podmínky pro realizaci investic nezbytných pro obnovu a rozvoj energetické infrastruktury a umožnil pokrytí nákladů vynaložených na její provoz.

V oblasti povolených odpisů, RAB a WACC považujeme za důležité zachovat stabilitu odpovídající dlouhodobému charakteru činností a investic provozovatelů infrastrukturních společností a zásadně se vyhnout skokovým změnám na přelomu regulačních období. Uvědomujeme si nezbytnost soustředit se na oblast efektivity hospodaření regulovaných společností. Důraz by měl být kladen především na podporu vhodných motivačních nástrojů k efektivnímu výkonu regulovaných činností. Naopak považujeme za nezbytné vyvarovat se zavedení takových opatření, která by regulované infrastrukturní společnosti nutila či motivovala investovat, aniž by toto bylo objektivně vyžadováno potřebami provozované energetické infrastruktury. V souvislosti s tím nepovažujeme za vhodné, aby se výše odpisů stala klíčovým kritériem pro posuzování efektivity/dostatečnosti investiční aktivity. Odpisy vychází z historické úrovně investic, která má pro potřebu investic v rámci regulačního období velmi omezenou relevanci.

V oblasti povolených nákladů považujeme za nezbytné nastavit takovou výchozí základnu, která bude pokrývat z dlouhodobého hlediska všechny oprávněné náklady provozovatelů sítí související se zajištěním bezpečného a spolehlivého provozu příslušné soustavy a dalších přicházejících povinností a s tím souvisejících nákladů vyplývajících z legislativních povinností daných českou a evropskou legislativou, s přihlédnutím k udržení konkurence schopnosti českých cen energií na evropském trhu. Také bychom uvítali, pokud by v zásadách cenové regulace byla jednoznačně definována pravidla pro vymezení ekonomicky oprávněných/neoprávněných nákladů.

Součástí nákladů by také mělo být zachování a další rozšíření tzv. faktoru trhu, který navrhujeme zpřesnit a rozšířit i na případy, kdy z důvodu nejasné/sporné/nekorektní legislativy a následných soudních sporů dojde k negativním finančním dopadům na regulovaný subjekt, a to včetně vydaných soudních rozhodnutí a nákladů na implementaci evropských nařízení/kodexů a k tomu vznikajících projektů a platforem na evropské a následně i národní úrovni. S ohledem na praktické použití tohoto instrumentu a zejména zamezení budoucích meziročních skokových změn v rámci povolených výnosů a následně regulovaných cen pro zákazníky navrhujeme obecné použití faktoru trhu také v rámci plánovaných hodnot, tj. ex-ante, a to zejména u již prokazatelných činností/nákladů.

Za účelem zvýšení motivace regulovaných subjektů čerpat dostupné dotační tituly, které při správném nastavení regulace povedou k pozitivním dopadům i na ceny pro koncové zákazníky, by metodika regulace měla motivovat subjekty k jejich využití, a to tak aby to bylo výhodné i pro regulovaný subjekt, pochopitelně při splnění kritéria nepřekročení maximální povolené výše veřejné podpory.

V případě činnosti pořízování služeb pro zajištění bezpečného a spolehlivého provozu elektroenergetické i plynárenské soustavy v rozsahu definovaném jejím provozovatelům energetickým zákonem požadujeme zachování stabilního prostředí, které umožní nakoupení dostatečného množství služeb a umožní implementaci evropských nařízení pro provoz soustav a pro obchodní zajišťování výkonové rovnováhy a mezinárodního sdílení regulační energie a harmonizaci systému zúčtování odchylek v elektroenergetice. V případě provozovatelů distribučních soustav v elektroenergetice považujeme za nezbytné, aby měli nejen právo nakupovat služby pro udržení spolehlivosti a kvality parametrů sítě, ale aby pro tuto činnost měli k dispozici nezbytné finanční prostředky a to z pohledu regulace ex-ante.

V neposlední řadě vnímáme jako urgentní potřebu nastavení moderního tarifního systému a s ním svázaného výkaznictví tak, aby byly vzaty v úvahu nejen nové technologie u zákazníků (decentrální výroba, akumulace, elektromobilita, aj.), ale aby bylo nastaveno i nediskriminační prostředí pro jednotlivé kategorie účastníků trhu s elektřinou ve smyslu hrazení regulovaných poplatků, při zachování motivace k efektivnímu chování směrem k racionálním požadavkům na kapacitu sítí umožňující jejich optimální rozvoj a provoz.

Závěrem zdůrazňujeme, že energetika prochází významnými strukturálními změnami způsobenými technologickým rozvojem a zejména evropskými legislativními výzvami s regulačními dopady. Evropské klimaticko-energetické cíle a další strategické vize z oblasti energetiky přináší různé perspektivy a alternativy dalšího vývoje sektorů elektroenergetiky a plynárenství, mají dopad na budoucí energetický mix a vytváří různá rizika a příležitosti. Připravovaný regulační rámec by proto měl tyto trendy odrážet již nyní a měl by být zároveň připraven na ně efektivně reagovat i v budoucnu.

Ing. Pavel Farkač
Manažer pro energetiku, Svaz průmyslu a dopravy ČR
pfarkac@spcr.cz